

Výzkum, vývoj a informační technologie v mezikrajském srovnání

Připravili jsme podrobný pohled na oblast výzkumu, vývoje a informačních technologií prostřednictvím statistických ukazatelů, které je možné získat z výkaznictví nebo z administrativních zdrojů dat. Kromě srovnání postavení jednotlivých krajů v roce 2016 je také zobrazen vývoj v posledních letech tak, jak to umožňují disponibilní a dostatečně spolehlivé zdroje dat. Touto oblastí se budeme v letošním roce podrobněji zabývat, protože chápeme snahu našich uživatelů získat informace potřebné pro přípravu koncepčních a dalších materiálů. Začali jsme připravovat samostatnou publikaci Věda, výzkum a informační technologie v mezikrajském srovnání, která bude obsahovat nejen data, ale také podrobnou metodiku a stručný komentář. Vzhledem k tomu, že chceme, aby tato publikace zahrnovala komplexní údaje za rok 2017, bude vydána v polovině března 2019.

Výzkum a vývoj

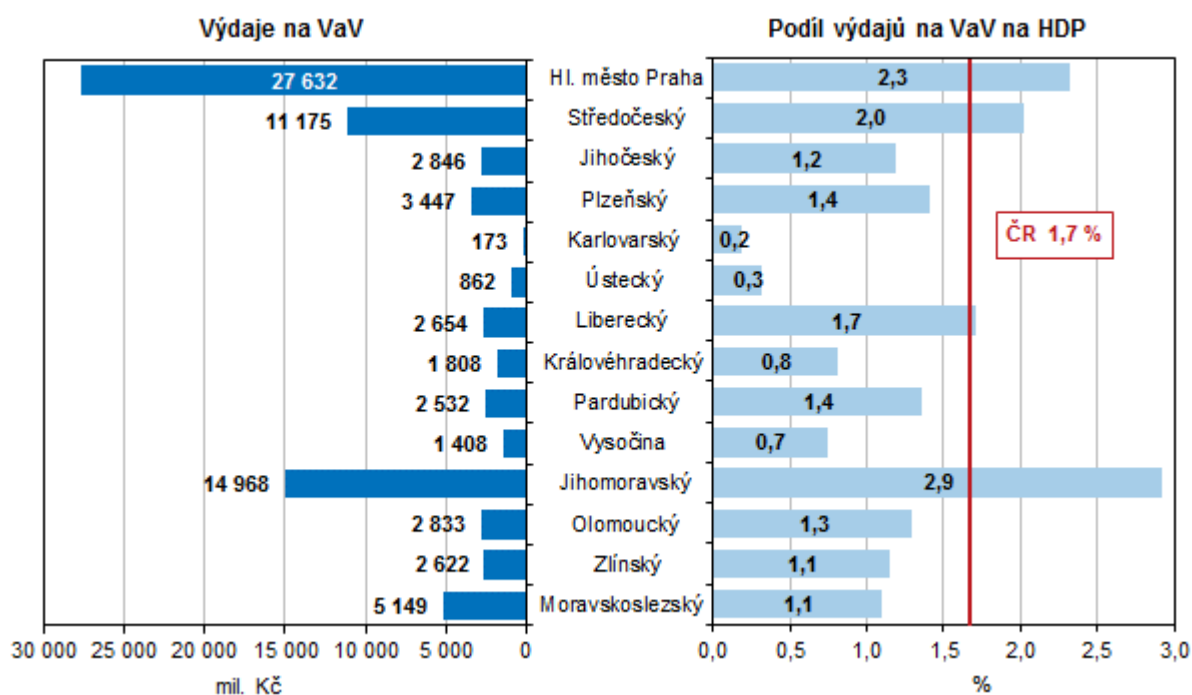
Výzkumem a vývojem (VaV) se v České republice v roce 2016 zabývalo 65 783 osob (přepočteno na plnou roční pracovní dobu plně věnovanou VaV činností). Počet těchto zaměstnanců v dlouhodobém pohledu roste, ale v roce 2016 došlo k meziročnímu poklesu o 650 osob, přičemž pokles byl zaznamenán v polovině krajů. Třetina z celkového počtu zaměstnanců působila v hl. m. Praze, jedna pětina v Jihomoravském kraji. V devíti krajích podíl na počtu zaměstnanců VaV v České republice nedosáhl ani 5 %.

V roce 2016 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj 80,1 miliardy korun, proti roku 2011 vzrostly o více než jednu čtvrtinu. Nejvýraznější relativní nárůst byl zaznamenán v Kraji Vysočina (80,5 %) a ve Středočeském kraji (76,0 %). V roce 2016 byl však proti roku 2015 zaznamenán pokles o 9,6 %. K poklesu došlo ve většině krajů, nárůst byl zaznamenán pouze v kraji Středočeském, Jihočeském, Libereckém a Zlínském.

Dlouhodobě nejdůležitějším centrem českého výzkumu a vývoje je Praha, v níž byla v roce 2016 realizována třetina celkových výdajů, konkrétně 27,6 mld. Kč. Za ní následovaly kraje Jihomoravský a Středočeský, ve kterých díky evropské podpoře vyrostlo několik nových výzkumných center. Dohromady bylo v těchto dvou krajích v roce 2016 vydáno na výzkum a vývoj 26,1 mld. Kč.

Nejvíce prostředků na výzkum a vývoj bylo vynaloženo v podnikatelském sektoru. Šlo o 49 mld. Kč, z toho téměř čtvrtina (23,4 %) v hl. m. Praze a zhruba stejný podíl – 18 % v Jihomoravském a Středočeském kraji.

Graf 1 Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2016

V Olomouckém kraji:

Dlouhodobě roste počet zaměstnanců pracujících ve výzkumu a vývoji také v Olomouckém kraji. V roce 2016 vzrostl jejich počet na 3 419 osob. V relativním pohledu (k počtu obyvatel) je Olomoucký kraj třetím nejvýznamnějším centrem výzkumu a vývoje v České republice, hned za Prahou a krajem Jihomoravským. Pro výzkum v Olomouckém kraji byl charakteristický vysoký podíl pracovníků ve vysokoškolském sektoru.

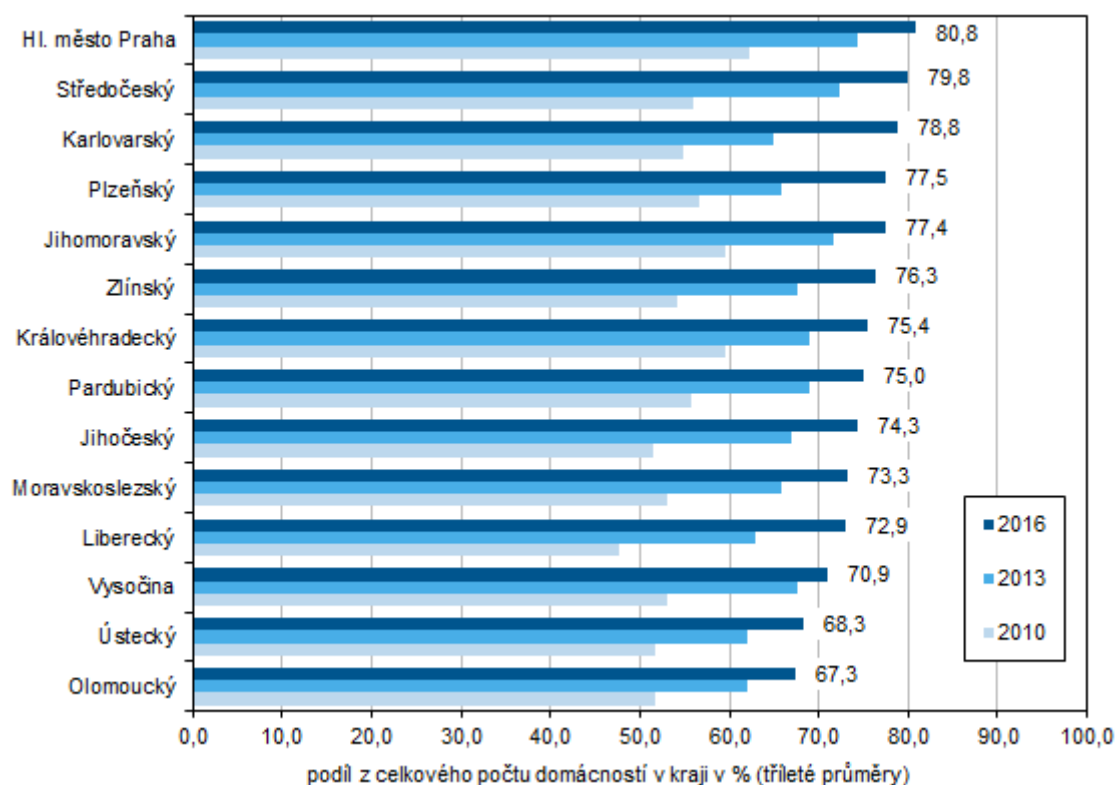
Celkové VaV výdaje dosáhly v roce 2016 úrovně 2,8 mld. Kč (3,5 % z výdajů na výzkum a vývoj v České republice). Polovinu z těchto finančních prostředků vydal podnikatelský sektor a necelou polovinu sektor vysokoškolský. Ačkoliv objem investičních výdajů v posledních letech klesal a v roce 2016 tvořil 4,0 % z investičních výdajů na výzkum a vývoj v České republice, klíčové postavení měly v republikovém měřítku krajské investiční výdaje vysokoškolského sektoru na nemovité věci (54,8 % z výdajů v České republice). Převaha investic ve vysokoškolském sektoru nad investicemi v podnikatelském sektoru charakterizovala v roce 2016 pouze Olomoucký kraj. Sledovaný součet investičních výdajů ve vládním a vysokoškolském sektoru dosáhl v kraji v roce 2016 téměř 179,8 mil. Kč. Od roku 2012, kdy objem investic přesáhl miliardovou hranici, uvedený součet meziročně klesal a byl nejnižší od roku 2011.

Informační a komunikační technologie

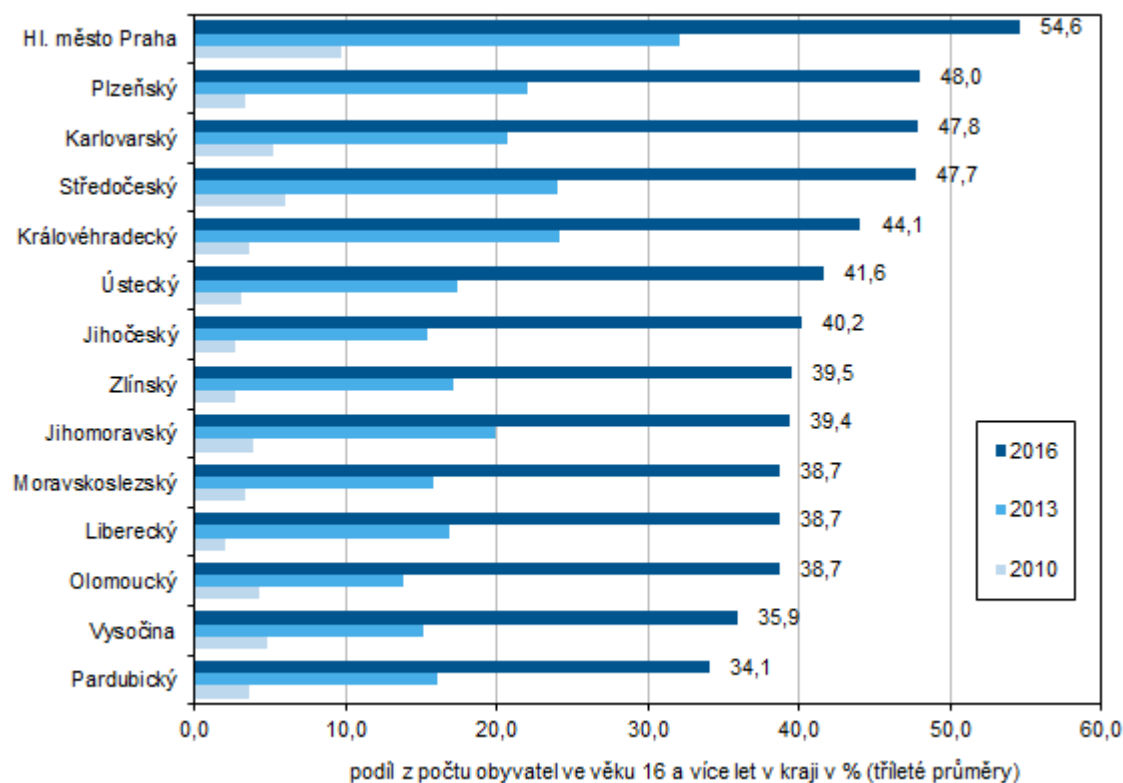
Činnostmi v oblasti ICT se v České republice v roce 2016 zabývalo 185,3 tis. zaměstnanců (fyzické osoby), z toho 47,8 % tvořili ICT specialisté a zbývající část ICT technici. Z hlediska územního rozložení jsou ICT specialisté nejvíce koncentrováni v Praze a v Jihomoravském kraji.

Podíl domácností s připojením na internet se stále zvyšuje, v roce 2016 dosáhl v republikovém průměru 75,4 %, nejvíce to bylo v Praze (80,8 %), nejméně v Olomouckém kraji (67,3 %). Roste také podíl osob, které užívají internet na mobilním telefonu. V roce 2016 jej používalo v hlavním městě Praze přes 54,6 % uživatelů (z počtu obyvatel ve věku 16 a více let), v roce 2010 to bylo pouze 9,7 % obyvatel. Obdobně velký vzestup nastal i v dalších krajích jako je Plzeňský (48,0 % uživatelů v roce 2016) či Karlovarský (47,8 %).

Graf 2 Domácnosti s připojením k internetu v krajích

Graf 3 Jednotlivci používající internet na mobilním telefonu v krajích

V Olomouckém kraji:

Ačkoliv se internetové připojení stává běžným standardem vybavení domácností také v Olomouckém kraji, podíl „online“ domácností byl v roce 2016 nejnižší mezi všemi kraji. Zatímco v roce 2010 byla v kraji k internetu připojena asi polovina všech domácností, o šest let později jejich zastoupení převýšilo dvě třetiny. Každá 12. domácnost v kraji připojená k internetu, tj. 8,3 %, využila v roce 2016 připojení prostřednictvím kabelové televize. Jednalo se o třetí nejnižší podíl v mezikrajském srovnání, který výrazně zaostal za republikovým průměrem (17,4 %). S rozšiřováním internetu úzce souvisí i vyšší vybavenost domácností počítači. Současně klesá podíl domácností se stolním počítačem a naopak výrazně roste podíl domácností s přenosným počítačem. Převaha domácností s přenosnými notebooky a tablety nad domácnostmi se stolními počítači byla v Olomouckém kraji poprvé zjištěna v roce 2014.

V roce 2016 využívalo internet 70,1 % jednotlivců v Olomouckém kraji. Ačkoliv se tento podíl od roku 2010 významně zvýšil, jednalo se o nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání. Celorepublikový průměr činil 76,9 %. Stále běžnější je internet na mobilním telefonu. Zatímco v roce 2010 využívalo internet na mobilním telefonu 4,3 % jednotlivců, v roce 2016 již 38,7 %.

Podrobné údaje:

[Věda a výzkum v mezikrajském srovnání - tabulky](#)

[Kartogramy z oblasti vědy a výzkumu](#)

[Informační technologie v mezikrajském srovnání - tabulky](#)